

MODERN PROBLEMS IN EDUCATION AND THEIR SCIENTIFIC
SOLUTIONS

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA AUDITORLIK
FAOLIYATINING RIVOJLANISH BOSQICHLARI VA ISTIQBOLLARI.**

Numonova Mohigul Numonovna

*Ўзбекистон Республикаси Банк-Молия Академияси. 70412201-Банк ҳисоби,
аудит ва назорати (MSc-Master of Science)-мутахассислиги магистранти*
mohiguln92@gmail.com

**STAGES AND PROSPECTS OF THE DEVELOPMENT OF AUDIT
ACTIVITY IN THE REPUBLIC OF UZBEKISTAN.**

Numonova Mohigul Numonovna

*Academy of Banking and Finance of the Republic of Uzbekistan. 70412201-BANK
accounting, audit and control (MSc-Master of Science)-specialist graduate student*
mohiguln92@gmail.com

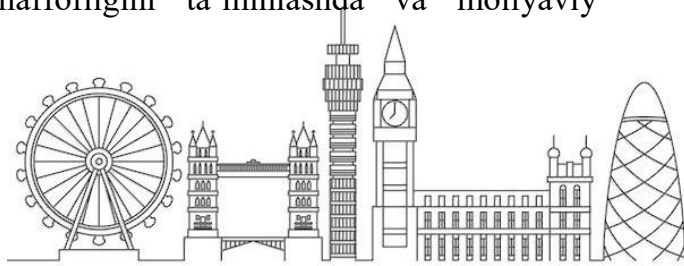
Annotatsiya: *Ushbu tezisda O'zbekiston Respublikasida auditorlik faoliyatining rivojlanish bosqichlari va uning kelgusidagi istiqbollari o'rganilgan. Auditorlik faoliyatining shakllanishi mustaqillik yillaridan boshlab mamlakat iqtisodiyotining rivojlanishi, boshqaruv tizimining isloh qilinishi hamda xalqaro standartlarga moslashuvi bilan bog'liq. Hozirgi kunda auditorlik xizmatlari nafaqat moliyaviy hisobotlarni tekshirish, balki korxonalar faoliyatini tahlil qilish va tavsiyalar berish jarayonida muhim ahamiyat kasb etmoqda. Ushbu ishda O'zbekistonda auditorlik faoliyatining huquqiy bazasi, xalqaro tajriba asosida rivojlanishi, shuningdek, auditorlik xizmatlarining kelgusidagi rivojlanish yo'nalishlari yoritiladi.*

Kalit so'zlar: Auditorlik faoliyati, rivojlanish bosqichlari, iqtisodiy islohotlar, huquqiy baza, xalqaro standartlar, auditorlik xizmatlari, tahlil va tavsiyalar, O'zbekiston iqtisodiyoti, kelajakdagi istiqbollar.

Kirish

Auditorlik faoliyati bozor iqtisodiyotining ajralmas qismi sifatida mamlakat iqtisodiyoti va moliyaviy boshqaruv tizimining samaradorligini oshirishda muhim rol o'ynaydi. O'zbekiston Respublikasida auditorlik faoliyati mustaqillikdan so'ng shakllanib, uning rivojlanishi mamlakatning iqtisodiy islohotlari, xalqaro moliyaviy standartlarga moslashish jarayonlari bilan bog'liq ravishda yuzaga keldi. Bugungi kunda auditorlik xizmatlari nafaqat moliyaviy hisobotlarning haqqoniyligini tasdiqlash, balki korxonalar faoliyatini optimallashtirish, investitsiya jalb etish va boshqaruv qarorlarini qabul qilishda muhim ko'makchi sifatida ko'zga tashlanmoqda.

Auditorlik faoliyati, zamonaviy iqtisodiyotda muhim o'rin tutuvchi soha bo'lib, tashkilotlar va korxonalar faoliyatining shaffofligini ta'minlashda va moliyaviy

MODERN PROBLEMS IN EDUCATION AND THEIR SCIENTIFIC SOLUTIONS

hisobotlarning haqqoniyligini nazorat qilishda alohida ahamiyatga ega. O'zbekiston Respublikasida auditorlik faoliyati, mustaqillik yillaridan boshlab, iqtisodiy islohotlar jarayonida jadal rivojlanib bormoqda. Bu jarayon mamlakatimizning bozor iqtisodiyotiga o'tishi, iqtisodiy munosabatlarning diversifikatsiyalashuvi va global iqtisodiyotga integratsiya jarayonlari bilan bog'liq.

Mustaqillik yillarida O'zbekistonda amalga oshirilgan iqtisodiy islohotlar auditorlik xizmatlariga bo'lgan talabni oshirdi. Auditorlik nafaqat moliyaviy hisobotlarning haqqoniyligini tasdiqlash, balki korxonalar faoliyatini samarali boshqarish va ularning investitsiya jalb etish qobiliyatini oshirishda ham muhim vosita sifatida xizmat qilmoqda. Auditorlik faoliyatining yanada rivojlanishi uchun O'zbekiston Respublikasi hukumatining qabul qilgan normativ-huquqiy hujjatlari va auditorlik xizmatlarini tartibga soluvchi qonunchilik bazasi muhim ahamiyatga ega.

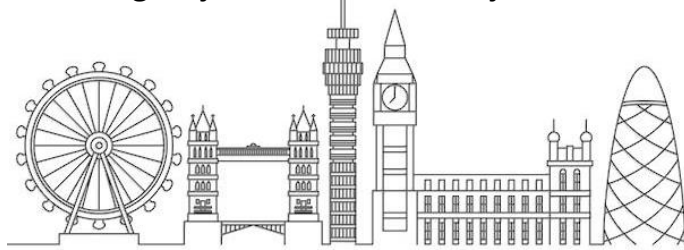
Bugungi kunda auditorlik faoliyatining rivojlanishida bir qator omillar, jumladan, xalqaro auditorlik standartlariga moslashish, kadrlar tayyorlash tizimini takomillashtirish va zamonaviy texnologiyalardan foydalanish alohida e'tiborga molikdir. O'zbekiston auditorlik bozorida xususiy va xalqaro auditorlik kompaniyalari faoliyat yuritishi natijasida xizmatlarning sifati va samaradorligi oshmoqda. Bularning barchasi auditorlik faoliyatining o'zgaruvchan va dinamik xarakterini aks ettiradi.

Mazkur tezisda O'zbekistonda auditorlik faoliyatining rivojlanish bosqichlari, bu sohaning huquqiy asoslari hamda xalqaro tajriba asosida rivojlanishining ahamiyati o'rganiladi. Auditorlik faoliyatining kelgusi istiqbollari, jumladan, raqamli texnologiyalar joriy etilishi, kadrlar tayyorlash tizimining takomillashuvi va xalqaro audit tashkilotlari bilan hamkorlikni kengaytirish masalalari ham tahlil qilinadi.

Auditorlik faoliyatining O'zbekiston iqtisodiyotidagi ahamiyati ortib borayotganiga sabab, u korxonalar faoliyatining shaffofligini ta'minlash va investitsion muhitni yaxshilashga xizmat qiladi. Bozor iqtisodiyotiga o'tish jarayonida islohotlar natijasida auditorlik faoliyatiga bo'lgan talab ortdi, chunki bu xizmatlar moliyaviy hisobotlarning ishonchligini ta'minlash, biznes muhitda ishonchni oshirish va korxonalar faoliyatini tahlil qilish orqali iqtisodiyotni yanada rivojlantirishga hissa qo'shadi.

Mustaqillik yillarida O'zbekiston Respublikasida auditorlik faoliyatining huquqiy bazasi shakllantirilib, 1992-yilda "Auditorlik faoliyati to'g'risida"gi qonun qabul qilindi. Bu qonun auditorlik faoliyatining me'yoriy-huquqiy asoslarini belgilab berdi va ushbu sohani tartibga solishga xizmat qildi. Shu bilan birga, mamlakatda auditorlik xizmatlariga bo'lgan talab xalqaro standartlar asosida yanada kengaydi, bu esa auditorlik faoliyatini xalqaro me'yorlarga moslashtirish jarayonini jadallashtirdi.

Bugungi kunda O'zbekiston auditorlik bozorida xususiy va xalqaro auditorlik kompaniyalari faoliyat olib bormoqda. Mazkur kompaniyalar O'zbekistondagi korxonalar va tashkilotlarga moliyaviy hisobotlarini xalqaro standartlarga moslashtirishda yordam bermoqda. Kelgusida auditorlik faoliyatining rivojlanishida raqamlashtirish jarayonlari va texnologiyalardan keng foydalanish, masofaviy audit

MODERN PROBLEMS IN EDUCATION AND THEIR SCIENTIFIC SOLUTIONS

amaliyotlari, shuningdek, yangi auditorlik xizmatlarining joriy etilishi muhim rol o'ynashi kutilmoqda.

Ushbu tezisda O'zbekistonda auditorlik faoliyatining tarixiy rivojlanishi, hozirgi holati va istiqbollari o'rganish orqali sohaning ahamiyatli jihatlari tahlil qilinadi.

Xulosa. O'zbekiston Respublikasida auditorlik faoliyati mamlakatning iqtisodiy rivojlanishi bilan birga jadal rivojlanib kelmoqda. Mustaqillikdan keyingi yillarda iqtisodiy islohotlar va xalqaro standartlarga moslashish jarayonlari auditorlik xizmatlariga bo'lgan talabni oshirdi. Auditorlik nafaqat moliyaviy hisobotlarning to'g'riligini tasdiqlash, balki korxonalar faoliyatini samarali boshqarish, investitsiyalarni jalb qilish va xalqaro bozorlarda ishonchni mustahkamlashda muhim rol o'ynamoqda.

Hozirgi kunda O'zbekiston auditorlik bozorida huquqiy baza mustahkamlanib, auditorlik kompaniyalari soni va sifat jihatidan rivojlanib bormoqda. Auditorlar xalqaro tajriba va standartlarni o'zlashtirib, mahalliy korxonalar uchun yangi xizmatlar taklif etmoqda. Bu kelgusida auditorlik faoliyatining yanada rivojlanishi, xususan, raqamli texnologiyalar va masofaviy audit amaliyotlari joriy qilinishi bilan yanada keng imkoniyatlarni taqdim etadi.

Auditorlik faoliyatining istiqbollari kadrlar tayyorlash, qonunchilik bazasini takomillashtirish va xalqaro auditorlik standartlariga yanada moslashishda ko'rinadi. Shu sababli, O'zbekiston Respublikasida auditorlik faoliyatining barqaror rivojlanishi iqtisodiyotning shaffofligini oshirish va boshqaruv tizimining samaradorligini ta'minlashda hal qiluvchi omil bo'lib qoladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. O'zbekiston Respublikasi Auditorlik faoliyati to'g'risida qonun. (1992). O'zbekiston Respublikasi Oliy Kengashi.
2. O'zbekiston Respublikasi Moliya vazirligi. (2021). "Auditorlik faoliyatining rivojlanishi va uning moliyaviy boshqaruvdagi roli". Moliya va iqtisodiy tahlil jurnali.
3. Xudoyberdiyev, A. (2020). "Auditorlik faoliyatining huquqiy asoslari". Tashkent: O'zbekiston iqtisodiyot akademiyasi nashri.
4. Raxmonov, B. (2019). "Xalqaro auditorlik standartlariga o'tish: muammolar va istiqbollari". O'zbekiston iqtisodiyoti va ijtimoiy rivojlanishi.
5. Kamilov, D. (2023). "Auditorlik xizmatlarining sifatini oshirish: xalqaro tajribalar". O'zbekiston moliya va iqtisodiy tahlil jurnali.
6. Rahimov, R. (2022). "Raqamli texnologiyalarning auditorlik faoliyatiga ta'siri". Moliya va nazorat.
7. World Bank. (2021). "Enhancing Audit Quality in Uzbekistan: A Strategic Approach". World Bank Publications.
8. International Federation of Accountants (IFAC). (2020). "International Standards on Auditing". IFAC Publications.
9. O'zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo'mitasi. (2023). "O'zbekiston Respublikasi iqtisodiyotining 2023-yilgi rivojlanishi". Statistika hisobotlari.

